

OSNOVNA ŠKOLA JURE FILIPOVIĆA BARBAN

Etički kodeks neposrednih nositelja
odgojno obrazovne djelatnosti

Osnovne škole Jure Filipovića Barban

Barban, prosinac 2022. godine

SADRŽAJ

1. OPĆE ODREDBE.....	3
2. TEMELJNA NAČELA	3
3. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA.....	4
4. UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA.....	6
5. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE.....	6
6. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA ŠKOLI	7
7. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA DRUŠTVENOJ SREDINI	7
<u>8. ETIČKO POVJERENSTVO.....</u>	<u>8</u>
9. OSTALE ODREDBE.....	9

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 16/12., 86/12., 94/13., 152/14., 7/17., 68/18., 98/19., 64/20.) te članka 59. Statuta Osnovne škole Jure Filipovića Barban, nakon provedene rasprave na Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika Školski odbor Osnovne škole Jure Filipovića Barban na sjednici održanoj 28. prosinca 2022. godine donosi:

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI U OSNOVNOJ ŠKOLI JURE FILIPOVIĆA BARBAN

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks propisuje skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i ponašanju u školi i školskom okruženju moraju pridržavati neposredni nositelji odgojno obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Jure Filipovića Barban (dalje u tekstu: Škola).

Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose na sve osobe: muškog i ženskog spola.

Članak 2.

Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (dalje u tekstu: učitelji i stručni suradnici), odnos učitelja i stručnih suradnika prema učenicima, odnos učitelja i stručnih suradnika prema roditeljima, strankama i ostalim radnicima škole, primjereni način ophođenja i odijevanja u Školi, druge odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom odgojno-obrazovnom radu te posljedice u slučaju povrede ovog Etičkog kodeksa.

Članak 3.

Učitelji i stručni suradnici dužni su u svom radu postupati u savjesno i odgovorno prema pravilima struke i u skladu s temeljnim načelima humanosti, moralnosti, ispravnosti te vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom osobito vodeći računa o pravima djece.

2. TEMELJNA NAČELA

Članak 4.

Na obavljanje poslova i ponašanje u Školi primjenjuju se načela:

a. Načelo poštivanja propisa i pravnog poretka Republike Hrvatske

Učitelji i stručni suradnici trebaju poštivati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske u svojim radom i ponašanjem omogućavati primjernu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

b. Načelo poštovanja dostojanstva osobe

Učitelji i stručni suradnici trebaju poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima su u doticaju prigodom obavljanja poslova.

Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici imaju pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima su u doticaju.

c. Načelo zabrane diskriminacije

Svakom je u Školi u svakom obliku zabranjeno izražavanje diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.

d. Načelo jednakosti i pravednosti

Učitelji i stručni suradnici trebaju se prema trećima ponašati na način na koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zlorabe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja.

Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici ne smiju osobne interese pretpostaviti objektivnom prosuđivanju i profesionalnom obavljanju poslova.

e. Načelo samostalnosti nastavnog i drugog stručnog rada

Učitelju i stručnom suradniku jamči se pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

f. Načelo profesionalnosti

Radnici, a osobito učitelji i stručni suradnik, trebaju prema obilježjima svoje struke odgovorno, savjesno i nepristrano ispunjavati obveze prema učenicima, roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

g. Načelo slobode mišljenja i izražavanja

U svim područjima života i rada u Školi se potiče i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

h. Načelo zaštite okoliša i skrbi za održivi razvoj

U Školi se sve djelatnosti trebaju obaviti u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša u održivog razvoja zajednice i društva.

Članak 5.

Učitelji i stručni suradnici dužni su čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u školi primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem.

3. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 6.

Učitelji i stručni suradnici dužni su postupati jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti,

etničke ili vjerske pripadnosti, socijalnog ili imovnog stanja, obiteljske situacije ili bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 7.

Učenike treba odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima istine, mira, ispravnog postupanja, ljubavi i nenasilja.

Članak 8.

Učitelji, stručni suradnici i radnici trebaju odgajati učenike prema načelu postizanja sklada misli, riječi i djela, u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima.

Članak 9.

Kod učenika treba poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju uz primjenu najboljih stručnih, profesionalnih i znanstvenih metoda.

Učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje.

Članak 10.

Učitelji trebaju biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određeni učenici preferirali, a kod druge djece stvarao osjećaj manje vrijednosti i ljubomore.

Članak 11.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima te im omogućiti odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvitak u skladu s njihovim mogućnostima.

Članak 12.

Kod učenika treba razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 13.

Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljublja.

Članak 14.

Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Zabranjeno je kažnjavanje neposluha učenika udaljavanjem iz razreda, osim ako su udaljeni iz razloga što su upućeni stručnoj službi ili ravnatelju Škole.

Članak 15.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojom drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, učitelji i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja Škole, koji je o tome obvezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 16.

U obavljanju poslova odgojno obrazovne struke učitelji i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

4. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA

Članak 17.

Učitelji i stručni suradnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose s roditeljima odnosno skrbnicima učenika.

Članak 18.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije učitelj je dužan biti dostupan svim roditeljima zainteresiranima za razgovor.

Članak 19.

Odnos učitelja i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Članak 20.

Učitelji su dužni izvješćivati roditelje o uspjehu učenika, ponašanju i aktivnostima učenika te izostancima s nastave.

5. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE

Članak 21.

Odnos učitelja i stručnih suradnika prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan.

Članak 22.

Međusobni odnos učitelja i stručnih suradnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 23.

Učitelji i stručni suradnici dužni su uzdržavati se od ponašanja kojima mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog učitelja, stručnog suradnika ili drugog radnika Škole.

Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih učitelja, stručnih suradnika odnosno ostalih radnika Škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

Članak 24.

Prema strankama učitelji i stručni suradnici obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo i dati im svaku informaciju kojom raspolažu, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Posebnu pozornost učitelji i stručni suradnici trebaju obratiti na osobe s invaliditetom i druge osobe s posebnim potrebama.

Članak 25.

Ophođenje s učenicima, roditeljima, radnicima Škole te svim drugim osobama s kojima učitelji i stručni suradnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i na razini profesije koju obavljaju.

6. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA ŠKOLI

Članak 26.

Učitelji su dužni poštivati hijerarhiju učiteljskih i drugih zvanja, ovlaštene pojedince i tijela u školi. Pri tome su slobodni argumentirano kritizirati rad kolegijalnih tijela i pojedinca.

Članak 27.

Ucjene i pritisci, mito i korupcija i svi drugi oblici utjecaja koji vode kršenju stručnih kriterija predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u odgoju i obrazovanju te time bacaju sjenku na ugled Škole.

Članak 28.

Prihvatajući načela ovog Kodeksa, učitelji se obvezuju da će ih dosljedno provoditi uvijek, isključivo u interesu ugleda Škole, svog ugleda i dostojanstva kao i ugleda i dostojanstva učenika.

7. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA DRUŠTVENOJ SREDINI

Članak 29.

Učitelji sudjeluju u društvenom životu kao i svi građani, ali su dužni svoj osobni doprinos uskladiti sa obvezama prema učenicima, nastavi i interesima Škole kao odgojno-obrazovne ustanove ne zloupotrebljavajući svoj status i autoritet radi ostvarivanja osobnih interesa.

Članak 30.

Učitelji trebaju uvažavati i poštivati nacionalne, vjerske i kulturne različitosti suradnika i osoba iz šire društvene sredine kako bi zajednički promicali humane odnose i demokratska načela.

Članak 31.

Učitelji trebaju korektno predstavljati ustanovu i razlikovati osobne stavove od stavova ustanove u kojoj djeluju te poticati stvaranje pozitivnog stava prema zvanju učitelja i pri tom biti otvoreni za suradnju u sredini u kojoj djeluju.

8. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 32.

Radi savjetovanja Škole u pitanjima ostvarivanja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u Školi se osniva etičko povjerenstvo.

Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Članak 33.

Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj uz suglasnost Nastavničkog vijeća, na rok od četiri godine.

Etičko povjerenstvo ima tri člana, od kojim je jedan predsjednik. Za svakog člana povjerenstva imenuje se jedan zamjenik.

Kada Etičko povjerenstvo raspravlja o pitanjima koja se tiču ponašanja učenika ili su pitanja od neposredne važnosti za učenike, u Povjerenstvo se imenuje dva člana iz reda učenika.

Članak 34.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom Škole pokreće se zahtjevom za davanja mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima u pravilima Etičkog kodeksa. Zahtjev za davanje mišljenja mora biti detaljno obrazložen.

Članak 35.

Nakon primitka zahtjeva predsjednik etičkog povjerenstva saziva sastanak povjerenstva u roku od 15 dana od primitka zahtjeva.

Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.

Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba.

Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika Škole, tom se radniku mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i iznese svoje argumente.

Etičko povjerenstvo Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koje je podnese u postupku,

povjerenstvo će tu okolnost navesti u svome mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.

Članak 36.

Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva.

Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine mogu svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje povjerenstva.

Iznimno, ako povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podatak nije moguće donijeti mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik povjerenstva o tome je dužan u roku od 30 dana izvijestiti podnositelja te detaljno navesti razloge za nedonošenje mišljenja.

Članak 37.

Sjednice etičkog povjerenstva su javne. Radi zaštite prava na privatnost ili drugih važnih razloga Etičko povjerenstvo može isključiti javnost sa sjednice, u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

Mišljenje etičkog povjerenstva su javna, a etičko povjerenstvo određuje način i mjesto njihova davanja.

9. OSTALE ODREDBE

Članak 38.

Osobni izgled učitelja i stručnih suradnika mora biti služben i ozbiljan.

Odjeća učitelja i stručnih suradnika treba biti čista, uredna, umjerenih krojeva, primjerena pozivu koji obavljaju.

Odjeća ne smije biti uska i kratka kao niti neprimjereno otkrivati dijelove tijela, kako ne bi negativno djelovala na pažnju učenika.

Članak 39.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika ukazivati na neprimjerene postupke ili postupanja glede nepoštovanja odredbi ovog Etičkog kodeksa ili druga neprimjerena ponašanja, vodeći računa da se to izvrši na način kojim neće biti povrijeđeno dostojanstvo osobe koju se upozorava na takva štetna ponašanja.

Članak 40.

Apsolutno su zabranjena sva neprihvatljiva ponašanja: diskriminacija, uznemiravanje, spolno ili verbalno uznemiravanje, uzimanje alkoholnih i sličnih napitaka, pušenja ili konzumiranja opojnih sredstava.

Povreda odredbi ovog Etičkog kodeksa smatra se lakšom ili težom povredom profesionalnih obveza, za koje će osoba za koju je utvrđeno da ih je počinila odgovarati u skladu sa zakonskim odredbama.

Članak 41.

U slučaju opravdane sumnje odnosno prijave o povredi ovog Etičkog kodeksa ravnatelj Škole odnosno povjerenstvo koje imenuje ravnatelj Škole provest će postupak utvrđivanja odgovornosti konkretne osobe odnosno osoba.

U slučaju utvrđene povrede odredbi ovog Etičkog kodeksa ravnatelj Škole izreći će pisano upozorenje u skladu stavkom 2. članka 40. ovog Etičkog kodeksa.

Članak 42.

Etičkog kodeksa dužni su se pridržavati svi učitelji i stručni suradnici koji su na dan stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa u radnom odnosu u Školi.

Svaki učitelj i stručni suradnik koji će zasnovati radni odnos nakon stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa, prije sklapanja ugovora o radu dužan je upoznati se s odredbama ovog Etičkog kodeksa i pridržavati ih se u radu.

Članak 43.

Stupanjem na snagu ovoga Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks od 29.12.2015. godine (KLASA : 003-05/15-01/5, URBROJ : 2168-02-07-15-1).

Članak 44.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Osnovne škole Jure Filipovića Barban.

Predsjednica Školskog odbora:
Danijela Grgorinić

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole dana 29.12.2022. godine, a stupa na snagu 5.1.2023. godine .

Ravnatelj:
Marina Čalić, prof.

Barban, 28.12.2022. godine
KLASA: 011-03/22-02/04
URBROJ:2168-3-01-22-1